

Paul Pasteels in de milieuvadvisraad van Keerbergen

Paul is de eerste jongen met een downsyndroom in België die inclusief onderwijs heeft gevolgd. Van jongs af aan stimuleren zijn ouders hem om zelfstandig door het leven te gaan. Iedereen uit de buurt kent Paul, hij reist zelfstandig, werkt onder begeleiding en is de eerste persoon met een verstandelijke beperking die deelneemt aan de milieuvadvisraad. TerZake zocht hem op en luisterde naar zijn ervaring.

Tot vorig jaar kende Paul Pasteels, reeds actief betrokken bij Onze Nieuwe Toekomst (ONT), een beweging voor mensen met een verstandelijke beperking, het woordje 'participatie' nog niet. Dit veranderde toen hij werd opgebeld door Tina Goethals en een heel team van ONT hem kwam overtuigen om te participeren aan een adviesraad.

TerZake: Waarom heb je voor de milieuvadvisraad gekozen?

Paul Pasteels: Enerzijds wilde ik graag iets voor de gehandicaptensport doen, anderzijds ben ik heel erg geïnteresseerd in het milieu. Ik ben naar een land- en tuinbouwschool gegaan, werk vaak in de tuin en heb bij de groendienst van de gemeente Keerbergen gewerkt. Nu werk ik bij de groendienst van het Imeldaziekenhuis in Bonheiden. Al die ervaringen hebben de doorslag gegeven.

Samen met mijn moeder en coach Johan heb ik een brief opgesteld en verstuurd naar de voorzitter van de adviesraad. Johan en mijn moeder mochten met de

voorzitter gaan praten over mijn motivatie en wat ik van de adviesraad verwachtte. Ik kreeg daarna via mail nog eens uitleg over hoe een adviesraad werkt. De leden van de milieuvadvisraad hebben gestemd en de voorzitter liet me snel weten dat ik lid mocht worden. Mijn aanvraag tot deelname is vlot verlopen en iedereen was zeer behulpzaam. Ik heb geluk gehad, want zo gemakkelijk is het niet in elke adviesraad. Mijn eerste vergadering vond plaats op 12 juni 2012.

TerZake: Waarom vind je het belangrijk om deel te nemen aan een adviesraad?

Paul: Ik wil mijn stem laten horen en personen met en zonder beperking laten zien dat mensen zoals ik ook kunnen meepraten over het beleid.

TerZake: Het thema milieu is uitgebreid. Kan je over alle onderwerpen meepraten?

Paul: Sommige onderwerpen begrijp ik beter dan andere. Afval en fietspaden zijn bijvoorbeeld onderwerpen waarover ik kan meepraten. Maar als het over het nieuw project van De Lijn gaat, dan heb ik het moeilijk.

**TERZAKE
INTERVIEWT PAUL
PASTEELS, HETTY
PASTEELS EN
JOHAN POST**

Paul Pasteels neemt deel aan de milieuvadvisraad. Hetty is zijn moeder. Johan zijn coach.

“

Ik wil mijn stem laten horen en mensen laten zien dat personen zoals ik ook kunnen meepraten over het beleid.

Johan Post: De Lijn wil een tramlijn aanleggen van Heist-op-den-Berg naar Brussel via Keerbergen. Op dit moment zijn er nog twee mogelijke opties door Keerbergen. Het is de bedoeling dat deze tramlijn tegen 2020 operationeel zou zijn. Dat is moeilijke materie waar van alles bij komt kijken. Onteigening, zou door natuurgebied komen, waardevermindering van huizen etc.

Paul: Toch probeer ik mee te zijn met de moeilijker thema's. Ik informeer mij goed. Ik krijg inzage in dossiers en ben op 9 januari naar een informatieavond over het project gegaan. Maar het blijft moeilijk om er zelf een mening over te vormen.

TerZake: Wat heb je al kunnen verwezenlijken in de adviesraad?

Paul: Toen ik op het kerkhof werkte voor de gemeente Keerbergen, zag ik dat mensen in een rolstoel geregeld kwamen vast te zitten in het grind. Ik heb voorgesteld om daar steen te leggen. Dit voorstel werd opgenomen als agendapunt op de eerstkomende milieuvadvisraad van 2013.

Daarnaast ben ik voorstander van meer oversteekplaatsten voor fietsers en wil ik iets doen opdat mensen minder afval gooien op straat.

TerZake: Hanteren de leden van de adviesraad toegankelijk taalgebruik?

Johan: Ze doen hun best, maar zo'n vergadering gaat natuurlijk vrij vlug. Op één vergadering moeten twaalf punten worden besproken. Dat maakt het soms moeilijk, ook om tussen te komen met een opmerking. Maar als Paul iets wil zeggen, dan doet hij dat. Hij heeft genoeg zelfvertrouwen.

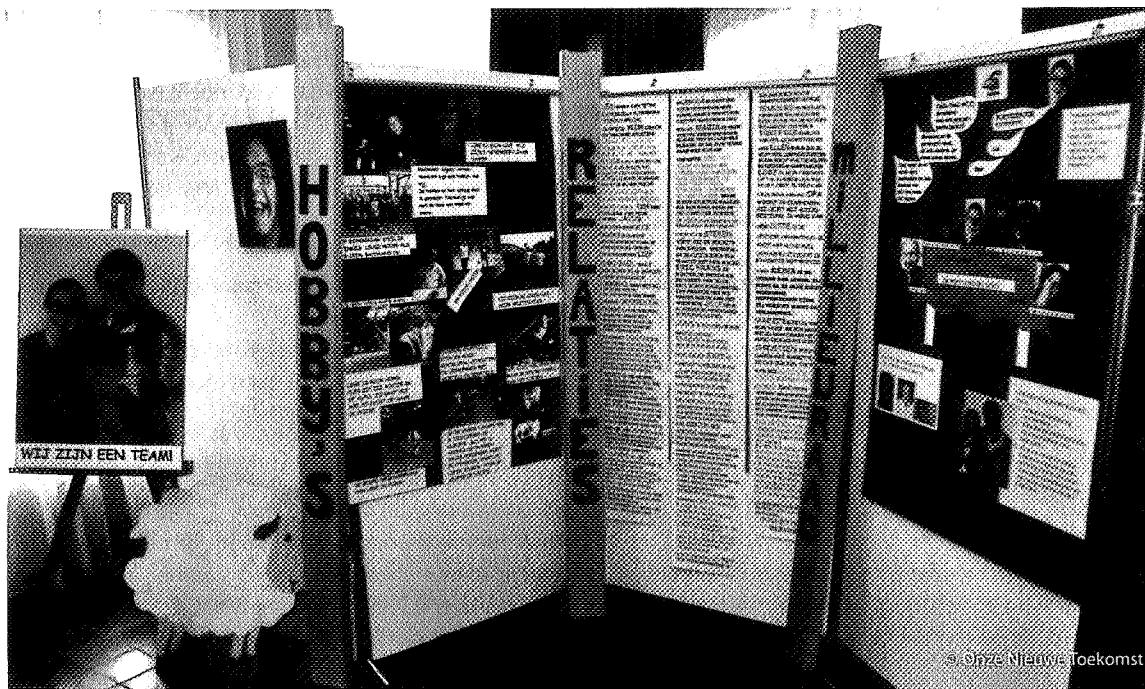
TerZake: Hoe reageren de andere mensen uit de adviesraad wanneer je iets zegt?

Paul: Ze luisteren. Als ik iets wil zeggen, dan krijg ik altijd de gelegenheid om iets te zeggen. Dat zorgt ervoor dat ik me goed voel in de adviesraad. Er heerst een goede sfeer en ik babbel af en toe met de andere leden.

Johan: Paul moet goed nadenken over wat hij wil zeggen. Daarom hebben we afgesproken dat hij mij kort en discreet zegt welke opmerking hij wil maken of welke vraag hij wil stellen, zodat ik weet waarover het gaat. Dan kan ik indien nodig bijspringen. Paul is namelijk niet door iedereen goed te verstaan.

TerZake: Hoe ben je met Johan, je coach, in contact gekomen?

Hetty Pasteels: Toen we vernamen dat Paul het syndroom van Down had, wilden we aan een alternatieve

Paul zijn stand op de ontmoetingsdag van Onze Nieuwe Toekomst

manier van ontwikkelingsstimulatie doen. Daarvoor zochten we vrijwilligers. Reina, de vrouw van Johan, meldde zich aan. Na een aantal maanden kwam ze babysitten op Paul en later, toen het gezin zich uitbreidde, hebben we samen heel wat uitstapjes gemaakt. Nu doet ze dit nog steeds. Met de jaren zijn we goed bevriend geraakt. Iedere woensdagmiddag komen ze lunchen, dus al 25 jaar lang.

Paul: Ik vind het een plezier om Johan als coach te hebben. We kennen elkaar door en door en voelen elkaar goed aan.

Hetty: Johan begrijpt ook goed wat wij als ouders verwachten. Participatie maakt deel uit van onze opvoeding. Johan staat daar achter en stimuleert onze ideeën. Paul heeft inclusief onderwijs gevolgd, bij de scouts gezeten, doet aan sport en is zeer zelfstandig. Hij werkt onder begeleiding en reist zelfstandig. Als Paul aangeeft dat hij iets graag doet, zullen wij hem daarin ondersteunen.

TerZake: Op welke manier ondersteun je Paul als coach?

Johan: Ik probeer op voorhand alle notulen van de vorige vergadering met Paul door te nemen. We bespreken de moeilijke woorden en de inhoud van de tekst. Ik probeer hem een zo groot mogelijk inzicht te geven in de thema's. Niet alles is even gemakkelijk te volgen, zelfs niet voor mij. Maar we geraken er wel. We zijn in het midden van het jaar toegekomen, dan heb je sowieso een achterstand. Naarmate de tijd verstrijkt zal Paul meer wennen aan hoe een adviesraad werkt.

Vóór de vergadering komen we meestal gedurende twee middagen een paar uur samen. Thuis helpt Hetty hem ook nog. We bekijken de nieuwe agendapunten die op voorhand worden opgestuurd. Het belangrijkste aan Paul zijn deelname voor mij is dat hij deelneemt aan de vergadering, dat hij weet wat er in de vergadering gebeurt, hoe zoiets wordt geleid en hoe de mensen in bestuurlijke organisaties met elkaar omgaan.

TerZake: Voel je dat je geëvolueerd bent sinds je eerste vergadering?

Paul: Ik heb tot nu toe vier vergaderingen meegemaakt. In het begin wist ik niet goed hoe alles verliep en wat

ik moest doen. Maar nu gaat het beter. Ik ben al meer vertrouwd met bepaalde uitdrukkingen. Ik durf nu ook te vragen aan leden om iets op een andere, gemakkelijker manier te zeggen. Ik leer enorm veel bij.

Johan: Naarmate de tijd verstrijkt zullen de leden van de adviesraad en Paul met elkaar vertrouwd geraken.

Hetty: Je kan niet verwachten dat mensen, die eigenlijk nooit met iemand met een handicap hebben omgegaan, van de eerste keer geduldig naar hem luisteren of begrip hebben als hij een vraag stelt naast de kwestie. Paul geeft hen de tijd en zij geven Paul de tijd om te groeien. Dat is een proces. Johan heeft daar als coach een positieve invloed op.

TerZake: Wat zou de adviesraad kunnen doen om vergaderingen nog toegankelijker te maken?

Paul: Het tempo tijdens de vergadering wat vertragen, meer achtergrondinformatie geven, toegankelijker woorden en minder uitdrukkingen gebruiken. Het verslag na de vergadering zou eenvoudiger geschreven mogen worden. De vele e-mails van de secretaris zijn ook wat verwarrend.

Hetty: Het zou Paul, maar ook andere bewoners uit de gemeente, ten goede komen mocht de gemeente Keerbergen duidelijke documenten ter beschikking stellen, die de motivatie, de voordelen en de nadelen van hun projecten communiceert, zonder er technisch op in te gaan. Het is een manier om bepaalde zaken veel gemakkelijker te begrijpen. Wie geïnteresseerd is en de capaciteiten heeft, zal zich verder informeren. Wie de capaciteiten niet heeft, weet waarover het gaat. Ambtelijke taal is voor iedereen moeilijk.

TerZake: Zou je anderen aanraden om deel te nemen aan een adviesraad?

Paul: Ja zeker. Mensen met een beperking hebben evenveel recht om deel te nemen aan bestuursvergaderingen. Het is ook een manier om elkaar beter te leren kennen en met elkaar te leren omgaan.

Hetty: We hebben het geluk gehad dat Johan coach wil zijn van Paul, dat hij welkom is in de adviesraad en zo voelt hij dat ook. Dat er naar hem geluisterd wordt. De rest komt vanzelf. Dat moeten we tijd geven. (LS)

Mijn voorstel werd als agendapunt opgenomen voor de eerstkomende milieuadviesraad van 2013.